

صحت تشخیصی مقاطع بافتی منجمد (Frozen section) در تومورهای دستگاه ژنیتال زنان

دکتر فریبا یارندی، فلوشیپ انکولوژی زنان، دانشگاه علوم پزشکی تهران، بیمارستان میرزا کوچک خان

دکتر زهرا افتخار، فلوشیپ انکولوژی زنان، دانشگاه علوم پزشکی تهران، بیمارستان میرزا کوچک خان

دکتر نرگس ایزدی، استادیار آسیب شناسی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، بیمارستان میرزا کوچک خان

دکتر مهرنوش بیک، دستیار جراحی زنان و زایمان، دانشگاه علوم پزشکی تهران، بیمارستان میرزا کوچک خان

Accuracy of Frozen-Section Diagnosis in Gynecology

ABSTRACT

The use of Frozen-section during surgical procedures, gives the surgeon valuable information and guides him to perform the appropriate surgical procedure. In order to determine the accuracy of Frozen-section in gynecologic surgery, We Compared the results of 172 gynecologic Frozen- section diagnosis with their final diagnosis in Mirza kochak Khan Hospital, from 1378 to 1379.

A total of 106 ovarian , 43 uterine, 10 lymph node and 13 other tissue Samples were obtained. The Frozen- Section diagnosis was Compatible with the Final diagnosis in 93.6 percent of cases.

The sensitivity for non benign lesions was 82.5 percent and the specificity was 96.8 percent. The positive and negative predictive values were 84 percents and 98 percent respectively. 2.3 percent of cases were falsely positive , 1.7 percent falsely negative and 1.2 percent over estimated the degree of malignancy. There was no underestimation and 1.2 percent were uncertain. Frozen- section was found to identify correctly 8 of 8 metastatic ovarian tumors and 1 of 2 germ cell tumors. The accuracy of Frozen – Section was 25 percent in ovarian borderline tumors, 60 percent in ovarian mucinous and 80 percent in serous tumors.

With the exception of borderline and mucinous ovarian tumors, Frozen -Section diagnosis is Sufficiently accurate for clinical use. performing multiple sections is recommended in the Frozen-Section diagnosis of mucinous ovarian tumors.

Key words: Frozen- Section , accuracy, gynecology , ovarian tumors.

چکیده

سالهای ۱۳۷۹-۱۳۷۸ را با نتایج پاتولوژی نهایی آنها مقایسه

کردیم.

در مجموع ۱۰۶ نمونه تحمدان ، ۴۳ نمونه رحم ، ۱۰ نمونه غدد لنفاوی و ۱۳ نمونه از سایر بافتها بدست آمد. نتیجه frozen section در ۹۳/۶ درصد مواد با نتیجه پاتولوژی نهایی سازگار بود. در این مطالعه، حساسیت جهت تشخیص ضایعات غیر خوش خیم ۸۲/۵ درصد و ویژگی ۹۷/۸ درصد و ارزش پیشگویی مثبت و منفی بترتیب ۸۴ درصد و ۹۸ درصد

نتیجه Frozen section حین اعمال جراحی ، اطلاعات ذی قیمتی را در اختیار جراح می گذارد و او را برای انجام یک عمل جراحی مناسب راهنمایی می کند. Frozen section به منظور تعیین صحت تشخیصی در اعمال جراحی ژنیکولوژی ، نتایج ۱۷۲ مورد Frozen section انجام شده در بیمارستان میرزا کوچک خان طی

که قصد داریم به جهت حفظ باروری ، آنها را تحت عمل جراحی محافظه کارانه قرار دهیم بسیار مهم است (۱و۴).

Frozen section در مطالعه ای که بروی ۷۹۲ مورد تشخیص Frozen section ژنیکولوژیک شامل بافت‌های تخدمان، رحم ، غدد لنفاوی و سایر بافت‌ها درتابوان انجام شد، حساسیت Frozen section در تشخیص تومورهای غیر خوش خیم ۹۰/۹ درصد، ویژگی آن ۵/۹۹ درصد و صحت آن ۹۷/۵ درصد بود . در این مطالعه ۱/۳ درصد موارد منفی کاذب و ۰/۴ درصد underestimated و ۰/۹ درصد uncertain بdst آمد . در این مطالعه حساسیت ۲/۳ Frozen section در تشخیص تومورهای حدواسط تخدمان در ۷۸ درصد بود که آن هم به دلیل حساسیت پایین تری F.S تشخیص تومورهای موسینوس حدواسط گزارش شد (۱).

Rubin R. Frozen section را در تومورهای تخدمانی ۹۲/۷ درصد و حساسیت آن را در تشخیص تومورهای حدواسط ۴۴/۸ درصد و در تومورهای بد خیم ۹۲/۵ درصد گزارش کردند. ویژگی این روش در تشخیص تومورهای غیر خوش خیم ۹۸/۷ درصد بود. حساسیت آن برای تومورهای حدواسط سرور و موسینوس به ترتیب ۶۴/۳ درصد و ۳۰/۸ درصد محاسبه شد (۴).

Menzin A.W تومورهای حدواسط تخدمان نتیجه گرفتند که در ۹۴ درصد موارد Frozen section توانته بود وجود ضایعه خوش خیم را بدرستی کنار بگذارد (۵).

طی مطالعه ای که تأثیر وزن تumor تخدمان روی صحت Frozen section بررسی گردید، نتیجه گرفته شد که صحت این روش در تومورهای خوش خیم و بد خیم حداقل ۹۰ درصد می باشد ولی در تشخیص تومورهای حدواسط کمتر است و این صحت در تومورهای موسینوس نسبت به سرور پایین تر بود. بافزایش وزن و سایز تumor حساسیت F.S در تشخیص بد خیمی های تخدمانی افت پیدا میکرد (۶).

نظر به اهمیت کاربرد Frozen section در تشخیص تومورهای دستگاه تناسلی زنان، بر آن شدیم تا صحت تشخیص (accuracy) آن را بررسی نمائیم و بدین منظور نتایج حاصل از ۱۷۲ مورد F.S انجام شده در بخش جراحی زنان بیمارستان میرزا

بدست آمد، ۲/۳ درصد موارد مثبت کاذب، ۱/۷ درصد منفی کاذب و ۱/۲ درصد Over estimated شده بودند. مواردی از Under estimation نداشتیم و در ۱/۲ درصد موارد نتیجه نامعلوم بود. Frozen section توانته بود تمام ۸ مورد تومورهای تخدمانی ممتازاتیک و ۱ مورد از ۲ مورد تومور germ cell را بدرستی تشخیص دهد، صحت این روش در تشخیص تومورهای حدواسط تخدمان فقط ۲۵ درصد و در مورد تومورهای تخدمانی موسینوس ۶۰ درصد و تومورهای سرور ۸۰ درصد بود.

به استثنای تومورهای حدواسط و موسینوس تخدمانی ، تشخیص‌های Frozen section جهت استفاده بالینی به حد کافی صحیح هستند. با تهیه پرش‌های متعدد می توان صحت Frozen section را در تشخیص تومورهای موسینوس تخدمانی افزایش داد.

مقدمه

تشخیص با Frozen section (تهیه مقاطع بافتی منجمد) در زمان عمل جراحی اولیه به منظور تعیین خوش خیم یا بد خیم بودن نمونه بافتی انجام میشود و در حال حاضر یکی از روش‌های متدالول در اعمال جراحی ژنیکولوژی می باشد. از مزایای این روش تعیین نیاز به staging جراحی، تعیین نوع هستولوژیک تومور و تعیین کفایت حاشیه برداشته شده تومور می باشد (۱). به عبارتی هدف از تهیه Frozen section تصمیم گیری در مورد اقدامات جراحی و توصیه به جراح در مورد بهترین کاریست که باید انجام دهد (۲). بنابراین لازم است برای جلوگیری از Staging های غیر ضروری یا نیاز به اعمال جراحی مجدد صحت Frozen section به حد کافی بالا و قابل اعتماد باشد (۱).

در میان بد خیمی های زنان ، کانسر تخدمان از نظر بالینی مشکل سازترین بد خیمی زنان است (۳).

تشخیص تومورهای تخدمان با Frozen section هر چند که بطور وسیع مورد استفاده قرار میگیرد ولی در موارد محدودی ارزیابی شده است. یک تشخیص بد خیمی تخدمان نائیر عمیقی بر management حین عمل و پس از عمل جراحی دارد . هم چنین صحت تشخیص F.S در مورد تومورهای تخدمان بیمارانی

۳- Overestimated: مواردی که F.S نشان دهنده بدخیمی ولی تشخیص نهایی تومور حدواسط بود.

۴- Underestimated: مواردی که F.S نشاندهنده تومور حدواسط ولی تشخیص نهایی بدخیمی بود.

- نامعلوم (Being uncertain): مواردی که F.S قادر

به اظهار نظر در مورد ماهیت بافت نبوده و تشخیص به زمان اعلام نتیجه پاتولوژی نهایی موكول شده بود.

- در این مطالعه جواب هیستوپاتولوژی نهایی بعنوان تشخیص صحیح در نظر گرفته شد.

نتایج

از مجموع ۱۷۲ نمونه بافتی ۱۰۶ نمونه بافت تخدمان ، ۴۳ نمونه بافت رحم ۱۰ نمونه غدد لنفاوی و ۱۳ نمونه از سایر بافتها (اومنtom، پستان، و لیزو...) بود.

تشخیص نهایی شامل ۳۶ مورد ضایعه بدخیم ، ۴ مورد حدواسط و ۱۲۲ مورد ضایعه خوش خیم بدست آمد. صحت تشخیصی F.S در کل نمونه ها ۹۳/۶ درصد بود، بعارتی تشخیص F.S در ۱۶۱ مورد (۹۳/۶ درصد) با تشخیص نهایی سازگاری داشت. در ۹ مورد (۵/۲ درصد) ناسازگاری تشخیص مشاهده شد که شامل ۴ مورد (۲/۳ درصد) مثبت کاذب، ۳ مورد (۱/۷ درصد) منفی کاذب و ۲ مورد (۱/۲ درصد) F.S بصورت نامعلوم (Uncertain) گزارش شد. (جدول ۱ و ۲)

حسابی F.S در تشخیص ضایعات غیر خوش خیم ۱۰ درصد، ویژگی آن ۹۶/۸ درصد ارزش پیشگویی مثبت و منفی آن به ترتیب ۸۴ درصد و ۹۸ درصد بود. (جدول ۲)

از ۱۰۶ توده تخدمانی ، تشخیص نهایی ۲۴ توده بدخیم، ۴ توده حدواسط و ۷۸ توده خوش خیم بود. (جدول ۳) در ۹۹ مورد سازگاری تشخیصی وجود داشت و صحت تشخیص F.S در توده های تخدمانی ۹۳/۳ درصد بدست آمد. در ۷ مورد تشخیص ناسازگار بود که شامل ۲ مورد مثبت کاذب، ۳ مورد منفی کاذب و ۲ مورد Overestimated بود.

(جدول ۱)

کوچک خان طی سالهای ۱۳۷۸-۷۹ را با نتایج حاصل از پاتولوژی نهایی آنها مقایسه کردیم.

مواد و روشها

این مطالعه از نوع بررسی تستهای تشخیصی (Process research) می باشد. نمونه مورد مطالعه شامل کلیه موارد Frozen section های انجام شده در سالهای ۱۳۷۸-۷۹ در بخش جراحی زنان بیمارستان میرزا کوچک خان (شامل ۱۷۲) مورد و گزارش هیستوپاتولوژیک permanent یعنان بافتها بود. نمونه گیری Frozen section توسط متخصصین انکولوژی زنان یا رزیدنت ارشد جراحی زنان انجام می شد و نتیجه آن هنگام عمل جراحی از طریق تماس تلفنی با بخش پاتولوژی ثبت میگردید.

بررسی تمام مقاطع منجمد بافتی (Frozen Section) و نیز پاتولوژی نهایی آنها توسط یک پاتولوژیست صورت میگرفت و گزارش میشد.

حساسیت ، ویژگی ، ارزش پیشگویی مثبت و منفی در تشخیص فرمهای غیر خوش خیم (بدخیم و حدواسط) و صحت تشخیص آن در کل نمونه ها و نیز به تفکیک منشاء نمونه های بافتی (تخدمان ، رحم ، غدد لنفاوی و سایر بافتها) محاسبه شد.

تعریف اصطلاحات بکار رفته

- سازگاری (Being compatible): مواردی که نتیجه F.S و تشخیص نهایی هر دو خوش خیم ، هر دو بدخیم یا هر دو حدواسط بود.

- ناسازگاری (Being incompatible): مواردی که نتیجه F.S و تشخیص نهایی هر دو خوش خیم ، هر دو بدخیم یا هر دو حدواسط نبود ، که خود شامل ۴ دسته می شد:

۱- مثبت کاذب : (False positive): مواردی که نتیجه F.S بدخیم یا حدواسط ولی تشخیص نهایی خوش خیم بود.

۲- منفی کاذب (False negative): مواردی که نتیجه F.S خوش خیم ولی تشخیص نهایی بد خیم یا حدواسط بود.

جدول ۱- موارد ناسازگار و نامعلوم تشخیص Frozen Section و تشخیص نهایی در نمونه های بافتی بررسی شده در بخش جراحی زنان بیمارستان میرزا کوچک خان در سالهای ۱۳۷۸-۷۹

نمونه بافتی	تشخیص Frozen section	تشخیص پاتولوژی نهایی	تخدمان
	کیست مشکوک به بدخیمی	کیست ساده تخدمان	
	موسینوس سبیست آدنوما با یک قسمت حدواسط	موسینوس سبیست آدنوما	تخدمان
	ادنوکارسینوم well differentiated	هپرپلازی آئی پیک	رحم
	لک نود بدخیم	لک نود خوش خیم	غدد لنفاوی
	بافت فیروزه غیر تومورال	دیس ژرمینوم گناد	تخدمان
	کیست موسینوس ساده	تومور موسینوس حدواسط	تخدمان
	بیوپسی تخدمان بدون علامت مناستاز	بیوپسی کاذب	تخدمان
	تومور بدنه	تومورال	تخدمان
	تومور بدنه	تومور موسینوس حدواسط	تخدمان
	تومور بدنه	تومور سروز حدواسط	تخدمان
	نامعلوم	تومور استروم ال بدنه دستگاه گوارش	ساخرواپندها
	نامعلوم	کارسینوم مهاجم داکتال پستان	ساخرواپندها

جدول ۲- تشخیص Frozen section و تشخیص نهایی در نمونه های بافتی بررسی شده در بخش جراحی زنان بیمارستان میرزا کوچک خان در سالهای ۱۳۷۸-۷۹

تخدمان	حدواسط	بدنه	خوش خیم	خوش خیم	جمع
۳۷	۳	۲	۳۶	بدنه	
۲	۱	۱	۰	حدواسط	
۱۲۱	۱۲۸	۱	۲	خوش خیم	
۲	۰	۰	۲	نامعلوم	
۱۷۲	۱۲۲	۴	۳۶		جمع

در بین ۲۸ توده غیر خوش خیم تخدمان ۱۱ مورد تومور ایتالی (شامل ۵ تومور موسینوس، ۵ تومور سروز و یک تومور Clear cell carcinoma) مشاهده شد که ۴ مورد آن از نوع حدواسط و ۷ مورد بدخیم بود.

حساست F.S در تشخیص توده های بدخیم ۹۱ درصد و در توده های حدواسط ۲۵ درصد بود . ویزگی آن در تشخیص توده های غیر خوش خیم ۹۷/۴ درصد بود از ۷ تشخیص ناسازگار توده های تخدمانی ۳ مورد مربوط به توده های حدواسط بود. (۲ مورد نوع موسینوس و یک مورد نوع سروز)

حساست F.S در تشخیص توده های بدخیم ۹۱ درصد و در توده های حدواسط ۲۵ درصد بود . ویزگی آن در تشخیص توده های غیر خوش خیم ۹۷/۴ درصد بود از ۷ تشخیص ناسازگار توده های تخدمانی ۳ مورد مربوط به توده های حدواسط بود. (۲ مورد نوع موسینوس و یک مورد نوع سروز) (جدول ۱)

جدول ۴- تشخیص Frozen Section و تشخیص نهایی در نمونه های رحم و وزن بررسی شده در بخش جراحی زنان بیمارستان میرزا کوچک خان در سالهای ۱۳۷۸-۱۳۷۹

تشخیص نهایی				
جمع	خوش خیم	بدخیم	Frozen Section	
۴	۱	۳	بدخیم	
۳۹	۳۹	۰	خوش خیم	
۰	۰	۰	نامعلوم	
۴۳	۴۰	۳	جمع	

جدول ۵- تشخیص Frozen Section و تشخیص نهایی در نمونه های غدد لنفاوی بررسی شده در بخش جراحی زنان بیمارستان میرزا کوچک خان در سالهای ۱۳۷۸-۱۳۷۹

تشخیص نهایی				
جمع	خوش خیم	بدخیم	Frozen Section	
۴	۱	۲	بدخیم	
۶	۶	۰	خوش خیم	
۰	۰	۰	نامعلوم	
۱۰	۷	۳	جمع	

جدول ۶- تشخیص Frozen Section و تشخیص نهایی در نمونه های بررسی شده سایر بافتها در بخش جراحی زنان بیمارستان میرزا کوچک خان در سالهای ۱۳۷۸-۱۳۷۹

تشخیص نهایی				
جمع	خوش خیم	بدخیم	Frozen Section	
۴	۰	۴	بدخیم	
۷	۷	۰	خوش خیم	
۲	۰	۲	نامعلوم	
۱۳	۷	۶	جمع	

از موارد جمع آوری شده، ۸ توده غیر خوش خیم تخدمان تومورهای متابستاتیک از دستگاه گوارش بود . حساسیت F.S در تشخیص این تومورها ۱۰۰ درصد بدرس آمد و در ۶ مورد (۷۰ درصد) منشأ آن را نیز بدرستی مشخص کرده بود و در ۲ مورد منشأ را نامعلوم ذکر کرده بود.

از ۲ تومور germ cell تخدمان ، یک مورد بوسیله F.S بدرستی تشخیص داده شد و مورد دیگر احتمالاً بدلیل خطای نمونه گیری یا فیبروزه بودن نسج، تشخیص داده نشد. (منفی کاذب) (جدول ۱). از ۴۲ نمونه بافتی رحم، تشخیص نهایی ۳ مورد بدخیم و ۴۰ مورد خوش خیم بود. هر سه مورد بدخیم نوسط F.S بدرستی تشخیص داده شد. ویژگی در تشخیص بدخیمی های رحم ۹۷/۵ درصد و ارزش پیشگویی مثبت و منفی آن به ترتیب ۷۵ درصد و ۱۰۰ درصد بود. و صحت آن ۹۷/۶ درصد محاسبه شد. تنها یک مورد توده خوش خیم به غلط بدخیم گزارش شد. (مثبت کاذب) (جدول ۱و۴)

از ۱۰ مورد غدد لنفاوی ، تشخیص نهایی ۷ مورد خوش خیم و ۳ مورد بدخیم بود که در F.S هر سه مورد بدخیم درست تشخیص داده شد ویژگی F.S در تشخیص بدخیمی غدد لنفاوی ۸۵/۷ درصد و ارزش پیشگویی مثبت و منفی آن به ترتیب ۷۵ درصد و ۱۰۰ درصد و صحت آن ۹۰ درصد بود . یک مورد خوش خیم بوسیله F.S به غلط بدخیم گزارش شد. (مثبت کاذب) (جدول ۱و۵)

جدول ۳- تشخیص Frozen Section و تشخیص نهایی در نمونه های تخدمانی بررسی شده در بخش جراحی زنان بیمارستان میرزا کوچک خان در سالهای ۱۳۷۸-۱۳۷۹

تشخیص نهایی	Frozen Section	جع	حد وسط	خوش خیم	بدخیم	جع	تشخیص نهایی	Frozen Section
بدخیم		۲۵	۱	۲	۲۲	۲۶	حد وسط	
حد وسط		۲	۱	۱	۰	۱	خوش خیم	
خوش خیم		۷۹	۷۶	۱	۲	۷۸	جمع	۲۶

است: حساسیت و ویژگی F.S در تشخیص توده های غیرخوش خیم زنیکولوژیک به ترتیب ۹۰/۹ درصد و ۹۹/۵ درصد ، ارزش پیشگویی مثبت و منفی آن به ترتیب ۹۸/۳ درصد و ۹۸/۴ درصد و صحت آن ۹۷/۵ درصد حاصل شد. منفی کاذب در ۱/۳ درصد و underestimation در ۴/۰ درصد موارد مشاهده گردید. مثبت کاذب و Overestimation دیده نشد . ۹/۰ درصد نتایج F.S بصورت uncertain گزارش شد (۱).

مقایسه صحت تشخیصی F.S در نمونه های بافتی تحت بررسی ما با مطالعه انجام شده در تایوان در جدول (۷) آورده شده است و نتایانگر مشابهت نتایج دو مطالعه با یکدیگر از این نظر می باشد. از ۱۰۶ نمونه تخدمانی در مطالعه ما ، حساسیت F.S در تشخیص توده های بد خیم ۹۱ درصد و در تشخیص توده های حدواسط ۲۵ درصد و ویژگی آن در تشخیص توده های غیر خوش خیم ۹۷/۴ درصد بود.

ما در مطالعه خود تنها ۴ مورد تومور حدواسط تخدمانی داشتیم در حالیکه Wang k.G و همکاران در مطالعه خود از مجموع ۲۹۹ نمونه تخدمانی ، ۲۳ مورد تومور حدواسط داشتند و حساسیت F.S را در تشخیص توده های حدواسط ۷۸/۳ درصد و در تشخیص توده های بد خیم ۹۲ درصد و ویژگی آن را در تشخیص توده های غیر خوش خیم ۹۹/۵ درصد برآورد کردند (۱).

در مطالعه ما از ۹ مورد تشخیص F.S ناسازگار، منشا ۷ مورد آن بافت تخدمانی گزارش شد . از این ۷ مورد ، ۳ مورد مربوط به توده های حدواسط بود (۲ مورد تومور موسینوس و یک مورد تومور سروز) از طرفی حساسیت F.S در تشخیص تومورهای موسینوس ۶۰ درصد و در تومورهای سروز ۸۰ درصد بود.

در مطالعه Wang k.G و همکاران از ۱۳ تشخیص F.S ناسازگار ، ۹ نمونه از بافت تخدمان بدست آمد که ۷ مورد آن مربوط به تومورهای موسینوس بود (۳ مورد موسینوس کارسینوما و ۴ مورد تومور موسینوس حدواسط).

حساسیت F.S در تشخیص تومورهای حدواسط موسینوس ۶۹/۶ درصد و در تشخیص تومورهای حدواسط غیر موسینوس ۹۰ درصد بود. این مطالعه حساسیت پایین F.S در تشخیص تومورهای حدواسط تخدمان را ناشی از حساسیت کمتر آن در تشخیص تومورهای موسینوس دانسته است و اندازه بزرگ

جدول ۷- مقایسه صحت تشخیصی Frozen Section در نمونه های بافتی در مطالعه انجام شده در بخش جراحی زنان بیمارستان میرزا کوچک خان در سالهای ۱۳۷۸-۱۳۷۹ با مطالعه مشابه انجام شده توسط Wang K.G و همکاران در سال ۱۹۹۷ در تایوان

Frozen Section صحت تشخیص

نوع بافت	مطالعه حاضر	مطالعه Wang K.G و همکاران	n=۷۹۲	n=۱۷۲
رحم	۷۹۲/۹	۷۹۷/۶	۷۹۷/۳	۷۹۳/۳
غدد لنفاوی	۷۹۷/۴	۷۹۰		
سایر بافتها	۷۹۷/۴	۷۸۴/۶		
کل بافتها	۷۹۷/۰	۷۹۳/۶		

از ۱۳ نمونه سایر بافتها تشخیص نهایی ۷ مورد خوش خیم و ۶ مورد بد خیم بود . حساسیت و ویژگی F.S در تشخیص انواع بد خیم به ترتیب ۶۶ درصد و ۱۰۰ درصد و صحت آن ۸۴/۹ درصد بود. ارزش پیشگویی مثبت و منفی هر دو ۱۰۰ درصد بود . در ۲ مورد F.S uncertain بصورت گزارش شد که در هردو مورد تشخیص نهایی بد خیمی بود. (جدول ۱ و ۶)

بحث

مقایسه نتایج ۱۷۲ نمونه Frozen section زنیکولوژیک با گزارش پاتولوژی نهایی آنها نشان داد که حساسیت و ویژگی آن در تشخیص توده های غیرخوش خیم به ترتیب ۸۲/۵ درصد و ۹۶/۸ درصد و ارزش پیشگویی مثبت و منفی آن به ترتیب ۸۴ درصد و ۹۸ درصد می باشد و ۱/۲ درصد موارد بصورت underestimated بود. مواردی از uncertain بود. صحت این روشن در تشخیص تومورهای زنیکولوژیک ۹۳/۶ درصد محاسبه شد.

نتایج مطالعه ما با مطالعه انجام شده در تایوان بوسیله Wang k.G و همکاران ، تاحدودی همخوانی دارد و لازم به ذکر است مطالعه مذکور بر روی ۷۹۲ نمونه صورت گرفته و نتایج آن چنین

۹۷/۳ درصد و ۹۷/۵ درصد و ارزش پیشگویی مثبت و منفی آن به ترتیب ۱۰۰ درصد و ۹۷/۵ درصد گزارش شد و تنها ۱ مورد (۱/۳ درصد) uncertain بود (۱).

در مطالعه ما از ۸ تومور متاستاتیک تخدمان همگنی موارد آن و از ۲ مورد تومور germ cell تخدمان یک مورد آن بوسیله F.S بدستی تشخیص داده شد.

در مطالعه Wang k.G و همکاران از ۱۷ تومور متاستاتیک ۱۳ مورد ، از ۱۵ تومور germ cell ۱۴ مورد و از ۴ مورد دیس ژرمینوما ۳ مورد توسط F.S بدستی تشخیص داده شد (۱).

نهایتاً نتایج مطالعه ما با مطالعه Wang k.G و همکاران قابل مقایسه می باشد و کمتر بودن حجم نمونه ما بویژه در مورد تومورهای حدوداً سطح تخدمان و انواع سروز و موسینوس، شاید سبب برخی اختلافات باشد و مقایسه در این موارد را مشکل سازد.

مجموعاً می توان گفت که تشخیص های F.S در مطالعه ما در حد قابل قبول حساس و اختصاصی است و موارد مثبت کاذب و منفی کاذب اندکی دارد، بیشترین موارد خطای تشخیص در تومورهای تخدمانی از نوع حدوداً سطح اتفاق می افتد که آن هم در نوع موسینوس بیشتر است. شاید علت کاهش دقیق در تشخیص تومورهای موسینوس سایز بزرگتر و ترکیب غیر یکنواخت آنها باشد. پس در مورد این تومورها پیشنهاد می شود Frozen به ازاء هر ۱۰ سانتیمتر قطر تومور حداقل یک مقطع section نهیه گردد و در این رابطه در نهایت جهت تصمیم گیری صحیح حین اعمال جراحی، لازم است جراحان نسبت به خصوصیات و محدودیتهای تشخیص Frozen-Section عنايتی خاص مبذول دارند.

تومورهای موسینوس تخدمان و ترکیب غیر یکنواخت آن را، عامل این کاهش حساسیت شمرده است (۱).

Rubin R. و همکاران در مطالعه خود حساسیت F.S را در تشخیص تومورهای حدوداً سطح موسینوس ۳۰/۸ درصد و در تومورهای حدوداً سطح سروز ۶۴/۳ درصد گزارش کردند (۴).

از مجموع ۴۳ نمونه رحمی در مطالعه ما حساسیت و ویژگی F.S در تشخیص نوده های بدخیم رحمی به ترتیب ۱۰۰ درصد و ۹۷/۵ درصد و ارزش پیشگویی مثبت و منفی آن به ترتیب ۷۵ درصد و ۱۰۰ درصد بود و تنها یک مورد مثبت کاذب داشتیم.

در مطالعه Wang k.G و همکاران در ۵۶ نمونه بافت رحمی ارقام مذکور به ترتیب ۸۴/۲ درصد ، ۹۷/۳ درصد ، ۱۰۰ درصد و ۹۷/۳ درصد بود. در این مطالعه یک مورد منفی کاذب و ۳ مورد گزارش نامعلوم مشاهده شد (۱).

در ۱۰ نمونه غدد لنفاوی در مطالعه ما حساسیت F.S در تشخیص بدخیمی آن ۱۰۰ درصد و ویژگی آن ۸۵/۷ درصد، ارزش پیشگویی مثبت و منفی آن به ترتیب ۷۵ درصد و ۱۰۰ درصد بود. یک مورد نیز مثبت کاذب داشتیم.

در تشخیص ۳۶۰ نمونه غدد لنفاوی در مطالعه Wang k.G و همکاران F.S دارای حساسیت ۹۴/۱ درصد ، ویژگی آن ۱۰۰ درصد، ارزش پیشگویی مثبت و منفی به ترتیب ۱۰۰ درصد و ۹۴/۱ درصد بود . در این مطالعه ۲ مورد منفی کاذب مشاهده شد (۲).

در ۱۳ نمونه ارسالی از سایر بافتها در مطالعه ما ، حساسیت F.S در تشخیص بدخیمی آنها ۶۶ درصد و ویژگی آن ۱۰۰ درصد، ارزش پیشگویی مثبت و منفی آن هر دو ۱۰۰ درصد بود. در ۲ مورد (۱۰ درصد) نتیجه uncertain گزارش شد.

در مطالعه Wang k.G و همکاران از مجموع ۷۷ نمونه سایر بافتها ، حساسیت و ویژگی F.S در تشخیص بدخیمی به ترتیب

منابع

1. Wang kG , chen TC , wang TY, et al. Accuracy of Frozen section diagnosis in gynecology. Gynecology oncology 1997;7: 105-110.
2. Rosai j, Ackerman L V. Introduction. In: Rosai J (editors). Ackelman's Surgical pathology St louis Mosby yearbook , 8 th edition, 1996; p: 7-9.
3. Berek J, Hacker NF. Ovarian cancer . In: Berek J, Adashi EY, Hillard PA (editors). Novak's Gynecology 12 th edition Baltimore Williams & Wilkins 1996 ; P: 1155
4. Rose G.P , Rubin R.B ,Nelson B.E , et al "Accuracy of Frozen section(Intra operative consultation) diagnosis of ovarian tumors. American journal of ob and Gyn. 171 1994: 823-826.
5. Menzin A.W, Rubin S.C ,Noumoff J.S, et al "The accuracy of Frozen- section diagnosis of borderline Ovarian malignancy" Gynecology oncology 1995; 59:183-185.
6. Puls L. Heidtman E. , Hunter g.E et al ."The accuracy of Frozen section by tumor Weight for ovarian epithelial neoplasms. Gynecology oncology 1994; 24: 16-1994.